

คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การสอบกลางภาคเรียนที่ 1

วิชา Mold and Die Design

รหัสวิชา 237 – 403

สอบวันที่ 3 สิงหาคม 2553

ห้องสอบ S 817

ผู้ออกข้อสอบ ผศ.สุรพล ชูสวัสดิ์

ปีการศึกษา 2553

ภาควิชาวิศวกรรมวัสดุ

คณะวิศวกรรมศาสตร์

เวลา 09.00 – 12.00 น.

คะแนนเต็ม 45 คะแนน

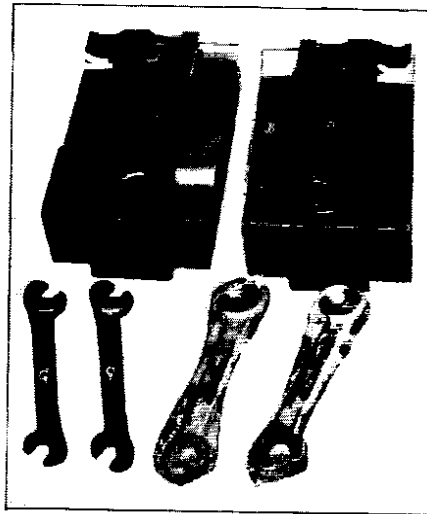

ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสประจำตัว.....

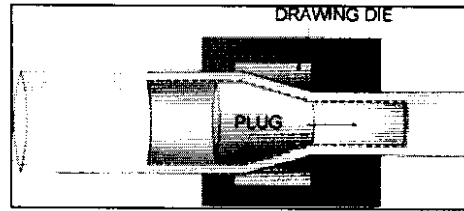
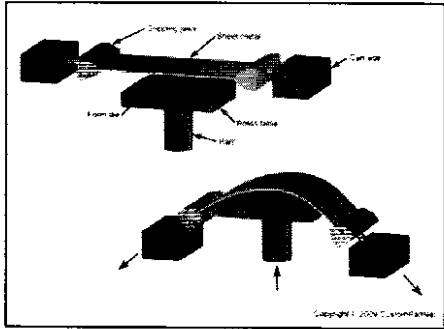
คำสั่ง

1. อนุญาตให้ใช้เครื่องคำนวณในการสอบ
2. อนุญาตให้นำเอกสารประกอบการเรียนเข้ามาทำการสอบ
3. ให้นักศึกษาทำข้อสอบลงในสมุดคำตอบที่แจกให้

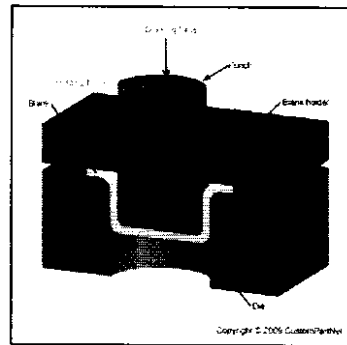
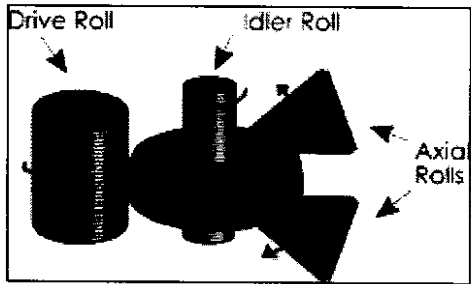
1. จงอธิบายคำถามต่อไปนี้ (ให้เขียนคำตอบลงในสมุดคำตอบ)
  - 1.1 จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกระบวนการขึ้นรูปโลหะด้วยเครื่องมือกลกับกระบวนการขึ้นรูปโลหะด้วยแม่พิมพ์โลหะ (4 คะแนน)
  - 1.2 จงเขียน Diagram หลักการขึ้นรูปโลหะด้วยการตีขึ้นรูปร้อน (Hot Forging) และอธิบายหลักการทำงานของกระบวนการนี้ (4 คะแนน)
  - 1.3 จากรูปเป็นแม่พิมพ์แบบปิด (Closed Die) จงเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียระหว่าง การสร้างแม่พิมพ์จากโลหะขึ้นเดียว (Solid Die) กับแม่พิมพ์แบบโลหะเสริมประกอบ (Insert Die) โดยอธิบายมาเป็นข้อ (4 คะแนน)

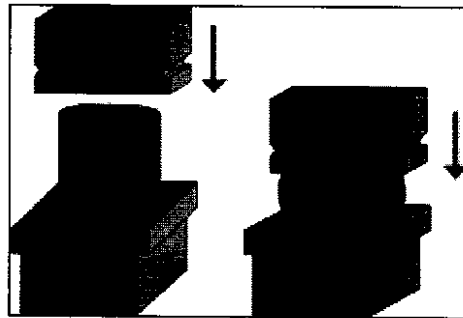
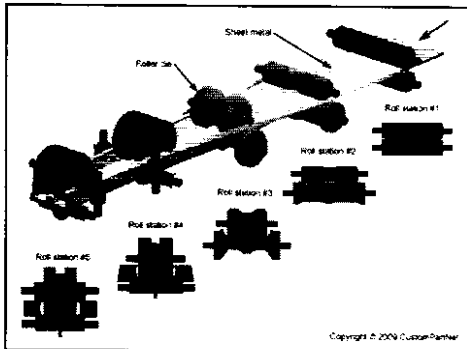
2. จากรูปกระบวนการขึ้นรูปโลหะงบอกชื่อกระบวนการและประเภทของความเค้นที่ใช้ขึ้นรูป (ให้เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบนี้) (ข้อละ 1 คะแนน)

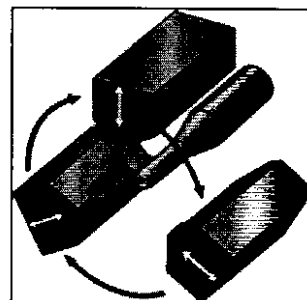
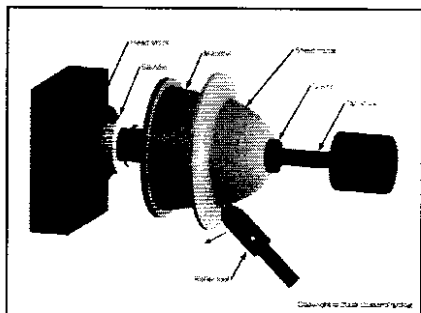
ชื่อกระบวนการ.....ชื่อกระบวนการ.....
 ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....

ชื่อกระบวนการ.....ชื่อกระบวนการ.....
 ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....

ชื่อกระบวนการ.....ชื่อกระบวนการ.....
 ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....

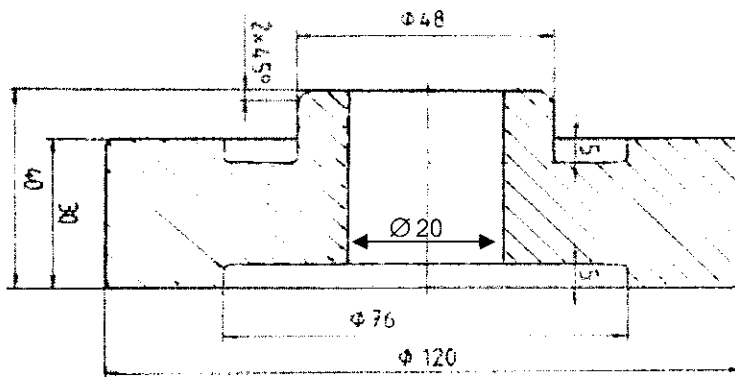
ชื่อกระบวนการ.....ชื่อกระบวนการ.....
 ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....ประเภทความเค้นขึ้นรูป.....

3. จงคำนวณค่าตามต่อไปนี้

3.1 จากรูปเป็นผลิตภัณฑ์ล้อเฟือง (Gear Blank) ทำจากวัสดุทองแดง CuZn37 ที่มีหน่วยเป็นระบบมิลลิเมตร อุณหภูมิในการตีขึ้นรูป 750°C ที่ผลิตโดยกระบวนการตีขึ้นรูป (Forging) ด้วยเครื่อง پرسแบบ Hammer Drop ที่มีความเร็วของชุดตีกระทบ (Ram) ที่ความเร็ว 6 m. / sec. จงคำนวณหา (15 คะแนน)

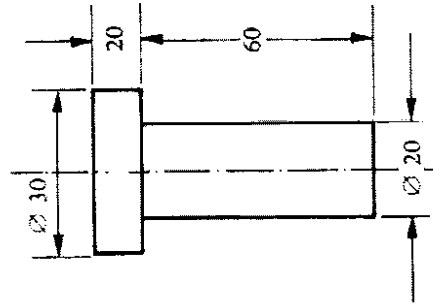
Converse : $1 \text{ dm.} = 100 \text{ mm.}$

1. น้ำหนักของวัสดุดิบที่ต้องเตรียมในการตีขึ้นรูป (m_0) เมื่อค่า $\rho = 8.73 \text{ kg/dm}^3$
2. ขนาดของวัสดุดิบที่ต้องเตรียมในการตีขึ้นรูปเมื่อกำหนดวัสดุดิบ $\varnothing 3.5$ นิ้ว (88.90 mm.)
3. ขนาดความกว้าง (b) และความหนาของครีป (s) ในแม่พิมพ์เมื่อกำหนดกลุ่มงานอยู่ในลำดับที่ 3 งานตีขึ้นรูปร้อนชิ้นส่วนง่ายพร้อมครีป
4. แรงที่ใช้ในการตีขึ้นรูป (F)
5. พลังงานที่ต้องใช้ในการตีขึ้นรูป (W)
6. ขนาดของเครื่องเพรสถ้าเพื่อประสิทธิภาพ 40%

3.2 จากรูปต้องการตีขึ้นรูปหัวหมุดย้ำ (Rivet) วัสดุอะลูมิเนียม Al 99.8 ซึ่งมีค่ากราฟความเค้นขึ้นรูปแบบมา ด้วยทำยข้อสอบ กำหนดให้ ค่าสัมประสิทธิ์ความเสียดทาน (μ) = 0.12 ค่าประสิทธิภาพในการขึ้นรูป (η_F) = 0.8 จงคำนวณหา (10 คะแนน)

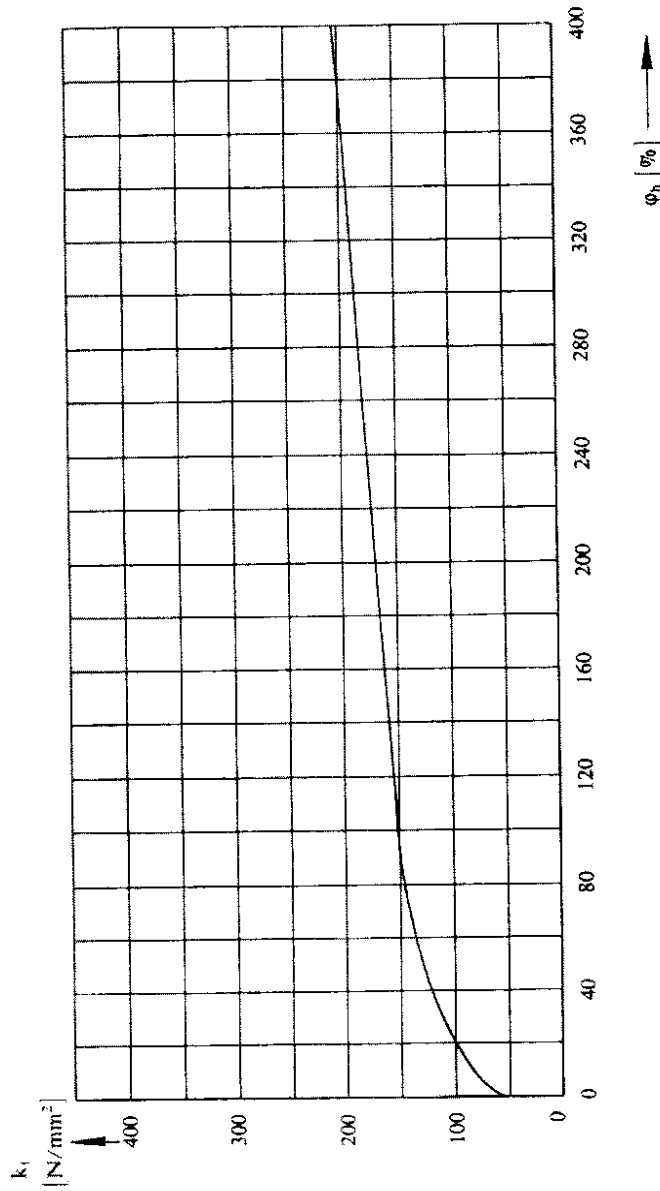
1. ขนาดความยาวของแท่งวัสดุดิบ (h_0)
2. เกรดการขึ้นรูป (φ_r)
3. สัดส่วนการตีขึ้นรูป และสามารถตีขึ้นรูปขึ้นเดียวได้หรือไม่ (S)
4. ค่าความเค้นเฉลี่ยขึ้นรูป (K_m)
5. แรงในการตีขึ้นรูปหัว (F)
6. พลังงานในการตีขึ้นรูปหัว (W)
7. ขนาดกำลังของเครื่องตีขึ้นรูป (P) เมื่อความเร็วเครื่องตีขึ้นรูป (n) 120 Stroke/min และค่าประสิทธิภาพเครื่องจักร (η_M) 0.75

ความเค้นขึ้นรูป

Al 99.8

k_{10} N/mm ²	$k_{100\%}$ N/mm ²
60	150

$$k_1 = k_{100\%} \cdot \phi_h^{0.2218} = 150 \cdot \phi_h^{0.2218}$$